

Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 0 9 1 5 1 1 1 2 M

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK
TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

ZGODOVINA TÖRTÉNELEM

==== Izpitna pola 2 ====

2. feladatlap

Narodna zgodovina

Nemzeti történelem

Četrtek, 4. junij 2009 / 90 minut

2009. június 4., csütörtök / 90 perc

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával. A jelölt két értékelőlapot is kap.

**SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA**

Navodila kandidatu so na naslednji strani.

A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

*Ta pola ima 20 strani, od tega 2 prazni.
A feladatlap 20 oldalas, ebből 2 üres.*

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si pomagajte s slikovnim gradivom.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra)!

A feladatlap 25 feladatot tartalmaz. Összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük az elérhető pontszámot is. A feladatok megoldásakor támaszkodjon a képanyagra!

*Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a **feladatlap** erre kijelölt helyére! Olvashatóan írjon! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat nulla (0) ponttal értékeljük.*

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

**SLOVENCİ IN MADŽARI MED DRUGO SVETOVNO VOJNO
SZLOVÉNEK ÉS MAGYAROK A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ ALATT**

1. Že prvi dan napada na Jugoslavijo je bil v Ljubljani ustanovljen Narodni svet.
Na pobudo katere politične stranke je bil ustanovljen Narodni svet?
Kateri politik je vodil Narodni svet?
S kakšnim namenom je bil ustanovljen Narodni svet?

*Már Jugoszlávia megtámadásának első napján Ljubljanában megalakították a Nemzeti Tanácsot.
Melyik politikai párt kezdeményezésére alakították meg a Nemzeti Tanácsot?
Melyik politikus vezette a Nemzeti Tanácsot?
Milyen céllal alapították meg a Nemzeti Tanácsot?*

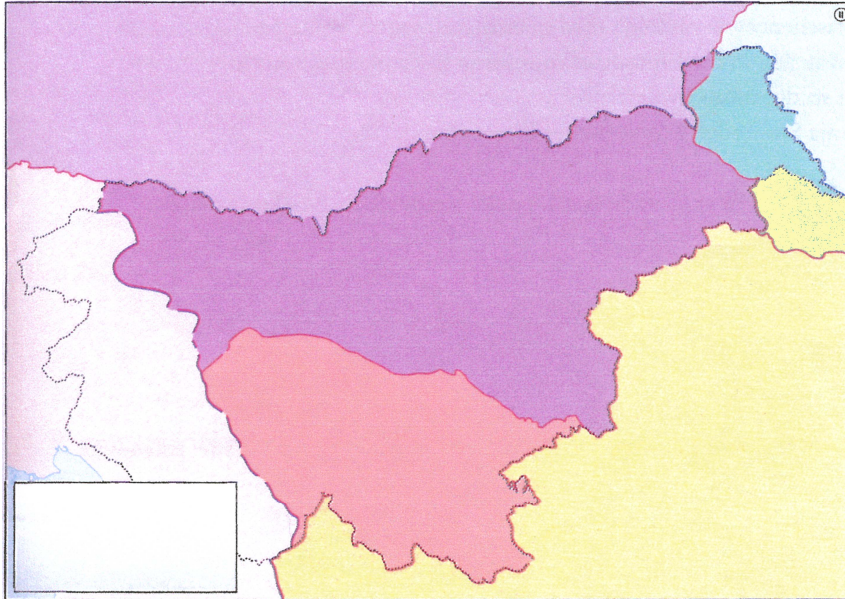
(3 točke/pont)

2. Slovensko ozemlje so si po okupaciji razdelili nemški, italijanski in madžarski okupatorji ter slovenski narod obsodili na smrt.
Glede na spodnjo legendo na zemljevidu 1 označite ozemlja, ki so jih zasedli Nemci, Italijani in Madžari.
Pojasnite dve značilnosti italijanske in dve značilnosti nemške raznarodovalne politike, ki sta razvidni iz vira.

*A szlovén térséget német, olasz és magyar megszállók foglalták el, és a szlovén népet halálra ítélték. Az 1. számú térképen levő jelmagyarázat alapján jelölje be azokat a területeket, amelyeket a németek, az olaszok és a magyarok elfoglaltak.
Magyarázza meg az olasz és a német elnemzetietlenítési politika két-két jellemzőjét, amelyek a forrásból is kiolvashatók.*

(3 točke/pont)

Zemljevid 1

(Vir: Rozman, T., in drugi, 2008: Zgodovina na maturi, str. 125. Modrijan. Ljubljana)

Legenda / jelmagyarázat:

- nacisti (nemška okupacija) / *nácik (német megszállás)*
- fašisti (italijanska okupacija) / *fasiszták (olasz megszállás)*
- Madžari (madžarska okupacija) / *magyarok (magyar megszállás)*

Člen 4.

Visokemu komisarju bo v pomoč svet 14 predstavnikov, izbranih iz produktivnih skupin slovenskega naroda.

Člen 5.

Za slovensko prebivalstvo Ljubljanske pokrajine vojaška služba ne bo obvezna.

Člen 6.

Za osnovni pouk bo obvezna slovenščina. V srednjih in višjih šolah se bo fakultativno poučevala italijanščina. Vse uradne odredbe bodo izdane v obeh jezikih.

1. Takoj je treba izseliti vse slovensko izobraženstvo.
5. Izseliti je treba tisto vaško prebivalstvo po vsej Spodnji Štajerski, ki očitno kaže primesi tuje krvi. Tudi te osebe je treba podvreči grobemu rasnemu pregledu.
6. Drugo prebivalstvo, to je večina, ostane za sedaj v deželi. Po Gaulaiterjevih pozivih bo v znamenje svoje notranje lojalnosti do Nemčije stopilo v Štajersko domovinsko zvezo ...

(Vir: Jernejčič, R. A., 2000: Zgodovina na maturi, str. 67. DZS. Ljubljana)

3. 26. aprila 1941 je bila v Vidmarjevi hiši pod Rožnikom, na pobudo Komunistične partije Slovenije, ustanovljena Protiimperialistična fronta.
Navedite še tri skupine, ki so se udeležile tega ustanovnega sestanka.
Pojasnite, zakaj so organizaciji nadeli tako ime.

1941. április 26-án a Rožnik alatti Vidmár-házban a Kommunista Párt kezdeményezésére megalakították az Imperialistaellenes Frontot.

Nevezze meg még azt a három csoportot, amely részt vett az alapító gyűlésen.

Magyarázza meg, miért így nevezték el a szervezetet.

(2 točki/pont)

4. Po napadu na SZ se je Protiimperialistična fronta preimenovala v Osvobodilno fronto slovenskega naroda.
Navedite en razlog za to preimenovanje.

A Szovjetunió megtámadása után az Imperialistaellenes Frontot a szlovén nép Felszabadító Frontjává nevezték át.

Írja le az átnevezés egy okát.

(1 točka/pont)

5. Organiziran upor se je v Sloveniji začel po napadu na Sovjetsko zvezo, nekaj nepovezanih, na lastno pest organiziranih akcij pa je bilo izpeljanih že prej.
Obkrožite črke pred tremi pravilnimi odgovori.

A szervezett felkelés Szlovéniában a Szovjetunió megtámadása után kezdődött el, néhány sajátos kezdeményezésű akcióra pedig már előbb sor került.

Karikázza be a három helyes állítás előtti betűjelet.

(3 točke/pont)

- A Vodstvo KPS je 22. 6. 1941 ustanovilo glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, ki ga je čez nekaj dni potrdilo in razširilo vodstvo Osvobodilne fronte.

Az SzKP vezetősége 1941. 6. 22-én megalapította a szlovén partizánegységek

főparancsnokságát, amelyet a Felszabadító Front vezetősége néhány nap múlva jóváhagyott és kibővített.

- B Partizanske akcije so okupatorje na Štajerskem prisilile, da so se že septembra umaknili v večja utrjena mesta.

A partizánakciók arra kényszerítették a megszállókat Stájerországban, hogy már szeptemberben a nagyobb, megerősített városokba húzódjanak.

- C Partizani so jeseni izvedli uspešen napad na Šoštanj in Lož, napad na Bučko ter pohod Štajerskega bataljona na Kozjansko.

A partizánok ősszel sikeres támadást hajtottak végre Šoštanjban és Ložban, Bučkaban, valamint a stájer zászlóalj kozjanskói bevonulása is eredményes volt.

- D V prvih vojaških operacijah so s partizani enakovredno sodelovali tudi domobranci in pripadniki vaških straž.
Az első katonai bevetéseknek a domobranok és a faluőrségek a partizánokkal egyenrangú résztvevői voltak.
- E Največje uspehe so partizanske čete dosegle v Ljubljanski pokrajini, kjer je nastalo že jeseni 1941 veliko osvobojeno ozemlje, ki je segalo od Krima do Gorjancev.
A partizánegységek a legnagyobb sikert a Ljubljanaí Tartományban aratták, itt már 1941-ben létrejött a felszabadított terület, amely a Krimtől egészen Gorjanciig húzódott.
- F Prve partizanske skupine so sestavljali komunisti, ki se jim je uspelo umakniti v ilegalo.
Az első partizáncsoportokat kommunisták alkották, akiknek sikerült illegalitásba vonulniuk.
6. Partizanske akcije so pri okupatorju povzročile oster odziv.
Navedite dva načina, s katerima se je okupator odzval na partizanske akcije.
Razložite, kdo so bili talci.
*A partizánakciók a megszállók éles ellenállásába ütköztek.
Nevezze meg a megszállók kétféle reagálását a partizánakciókra.
Magyarázza meg, kik voltak a túszok.*

(2 točki/pont)

Slika 1

(Vir: Repe, B., 2005: Sodobna zgodovina, str. 181. Modrijan. Ljubljana)

7. V Sloveniji je prišlo tudi do spopada med samimi Slovenci. V krajšem razmišljanju pojasnite, kaj je bil razlog za spopad med dvema taboroma, kako so predstavniki protirevolucionarnega tabora ocenjevali OF in njen boj (dva argumenta), razložite, kaj je Varnostno-obveščevalna služba (VOS), in pojasnite njeno vlogo ter navedite temeljne cilje Slovenske zaveze.

Szlovéniában a szlovének között is összeütközés robbant ki.

Rövid értekezésben magyarázza meg, mi volt a két tábor közti összeütközés oka, hogyan ítélte meg az ellenforradalmi tábor az FF-et és ennek harcát (két érv), magyarázza meg, mi a Biztonsági és Tájékoztatási Szolgálat (BTSz), magyarázza meg a szerepét, valamint nevezze meg a Szlovén Szövetség alapvető céljait.

(5 točk/pont)

In tako se je zgodilo, da so decembra istega leta pod krogliami komunističnih morilcev že začele padati v Ljubljani prve žrtve, nakar se je začelo v letu 1942 splošno pobijanje vseh Slovencev, ki so kakorkoli kje in kdaj rekli besedo zoper komunizem. Tako je padlo v Ljubljani več katoliških dijakov, padel je dr. Ehrlich, ki je kot duhovnik svaril pred sodelovanjem s komunizmom, padel je ban dr. Marko Natlačen, ki je kot vodilni slovenski mož izjavil, da je komunizem naš narodni sovražnik, ki ga je treba razkrinkati in med našim narodom onemogočiti.

(Vir: Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 352. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1999)

Slika 2

... 1. 0 7 1 1 6 1

iz vseh delov razkosane in zasužnjene Slovenije
od Kabe in Mure do Padiše in Čoče, od koroških
snežnikov do brečev Jadranskega morja,
se v času najhujše stiske in največje preizkušnje nagleda na stranko,
strujo in nazor odzivno kliče are in zapovedin razuma ter se
zavezuje in prisegamo:

da bomo svoje delo, premoženje in življenje zastavili za resitev in
osvoboditev slovenskega naroda, da se v celoti združijo v svobodni
Sloveniji kot ena, ravna delu narodne države ju oslavijo.

da bomo zheraj in povzroč delali za dolžno nastopanje vseh Slovencev:
da ne bomo drug drugemu škodovali v ničemer, elasti na na življenju
in na dobrih inozu

da bomo drug drugemu pomagali z nasvetom in dejanjem, s premoženjem
in življenjem proti vsakozur, si nam dela nesilje in privico.

SLOVENSKA ZAVEZA ZA NARODNO OSVODOBITEV

nas bo vodilo pri vsem našem delu, kakor nam joč pomagaj.

Neke bodi:

V letu 1942 ob obletnici slovenske narodne sužnosti.

(Vir: Repe, B., 1988: Mimo odprtih vrat, str. 61. Založba Borec. Ljubljana)

8. Med drugo svetovno vojno so na Slovenskem delovale številne vojaške enote okupatorja, partizanov in kolaborantov. Pred enoto zapišite črko O, če je pripadala okupatorju, črko K, če je enota pripadala kolaboraciji, in črko P, če mislite, da so jo sestavljali partizani.

A második világháború alatt a szlovén térségben számos megszálló, partizán- és kollaboráns katonai alakulat tevékenykedett.

Az egység elé írja az O betűjelet, ha az a megszállókhoz tartozott, a K betűjelet, ha a kollaboránsokhoz, és a P betűjelet, ha azt a partizánok alkották.

(3 točke/pont)

O okupator / megszálló	_____ Štajertski bataljon / stájer zászlóalj
K kolaboracija / kollaboráció	_____ Pohorski bataljon / pohorjei zászlóalj
P partizani / partizánok	_____ divizija Macerata / Macerata divízió
	_____ Milizia volontaria anticomunista
	_____ 14. divizija / 14. divízió
	_____ plava garda / kék gárda

9. Odnos okupatorjev do Katoliške cerkve na Slovenskem je bil različen, prav tako pa tudi odnos slovenske Cerkve in duhovnikov do dogajanja med vojno. Pojasnite kakšen je bil odnos cerkvenega vodstva in ljubljanskega škofa Gregorija Rožmana do OF ter vzroke za takšno ravnanje.

A szlovén térség megszállói különböző módon viszonyultak a katolikus egyházhhoz, és eltérő volt a szlovén egyház és a papság viszonya is a háborús eseményekhez.

Magyarázza meg, hogyan viszonyult az egyházi vezetőség és Rožman Gregorij ljubljanoi püspök az FF-hez, valamint fejtse ki az ilyen viszonyulás okait.

(2 točki/pont)

Nam more biti merodajno, kar je papež Pij XI. v svoji okrožnici Divini Redemptoris z dne 19. marca 1937 razložil in naročil (Škof. list 1937, str. 39–59). V njej pravi: »komunizem nasprotuje po svoji naravi vsaki religiji« (točka 22), »komunizem je nekaj bistveno slabega, za to prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture« (točka 58).

(Vir: Repe, B., 1988: *Mimo odprtih vrat*, str. 58. Založba Borec. Ljubljana)

10. Jeseni 1941 so terenski odbori OF in Cankarjev bataljon vzdignili vstajo na Gorenjskem. Imenujte vas v kateri je Cankarjev bataljon prvič sprejel odkrit spopad z Nemci. Kratko opišite potek bojevanja in posledice, ki jih je spopad prinesel vasi in njenim prebivalcem.

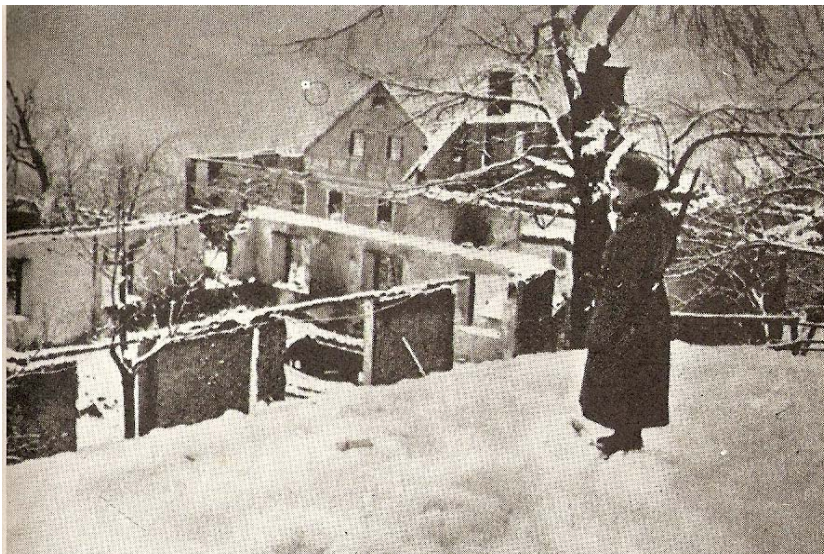
1941 őszén az FF területi bizottságai és a Cankar zászlóalj felkelésbe kezdtek Gorenjskón.

Nevezze meg azt a falut, ahol a Cankar zászlóalj nyílt támadást szenvedett a németektől.

Röviden írja le a harc lezajlását és azokat a következményeket, amelyeket a harc a falunak és lakóinak hozott.

(3 točke/pont)

Slika 3

(Vir: Mikuž, M., 1960: *Pregled zgodovine NOB v Sloveniji*, str. 273. Cankarjeva založba. Ljubljana)

11. Po izvolitvi so na osvobojenem ozemlju prevzeli oblast Narodnoosvobodilni odbori. Opišite naloge, ki so jih na osvobojenem ozemlju izvajali ti odbori.

A felszabadított területen a kiválasztás után a Népfelszabadító Bizottságok vették át a hatalmat. Ismertesse e bizottságok feladatait a felszabadított területen.

(2 točki/pont)

Slika 4

(Vir: Partizanski tisk, str. 184. MGLC in Muzej novejšje zgodovine Slovenije. Ljubljana, 2004)

12. Ob pričakovanju konca vojne in tako možnosti za izvedbo revolucije, pa tudi zaradi nevarnosti nadaljevanja in širjenja državljanskega spopada je vodstvo Komunistične partije Slovenije hotelo doseči poenotenje znotraj OF. Rezultat teh prizadevanj je bil podpis izjave Komunistične partije Slovenije, slovenskega sokolstva in krščanskih socialistov.

Kako še imenujemo izjavo treh ustanovnih skupin v Osvobodilni fronti?

Pojasnite, zakaj si je znotraj osvobodilnega gibanja KPS prilastila vodilno vlogo.

Za zastopnico čigavih interesov se je štela KPS?

Kakšne posledice je imel podpis te izjave za nadaljnji politični razvoj v Sloveniji?

A háború befejezésére és ezzel egyben a forradalom lehetőségére várva, valamint az országos összetűzés folytatásának és terjedésének veszélye miatt a Szlovén Kommunista Párt vezetősége egységesítést akart az FF-en belül. Ezeknek a törekvéseknek a következményeként a Szlovén Kommunista Párt, a szlovén sokolok és a keresztényszocialisták egy nyilatkozatot írtak alá.

Hogyan nevezzük a FF három alapító csoportjának a nyilatkozatát?

Magyarázza meg, miért sajátította ki magának az SzKP a vezető szerepet a felszabadító mozgalomban.

Kinek az érdekeit képviselte az SzKP?

Milyen következményekkel járt e nyilatkozat aláírása a további politikai fejlődésre Szovéniában?

(4 točke/pont)

Avantgardna vloga v slovenskem osvobodilnem gibanju pripada glede na njen program, organizacijsko strukturo, strategijo in taktiko Komunistični partiji Slovenije kot avantgardi najnaprednejšega slovenskega družbenega razreda – proletariata Slovenije. Vse tri skupine ugotavljajo, da sta KPS in njeno vodstvo avantgardno vlogo Partije s pravilno politično linijo in organizacijo osvobodilne borbe slovenskega naroda tudi dejansko izpričala. Nujna posledica vsega tega je, da se KPS, ki je zgrajena in vodena po organizacijskih in političnih načelih boljše vizma in ki predstavlja kot celota ter z vsako svojo organizacijsko postojanko avantgardno središče osvobodilnega boja, širi, razvija in utrjuje vsepovsod na slovenskem ozemlju in na vseh področjih slovenskega javnega življenja. Vsak član Partije kot avantgardne organizacije je že avtomatično aktivist OF.

Druge izmed ustanovnih skupin OF ne organizirajo samostojnih strank ali političnih organizacij. Ustrezajoče svojim nacionalnim političnim in socialnim stremljenjem, ki so glede vseh temeljnih vprašanj istovetna s stremljenji KPS, ne čutijo in ne vidijo nobene potrebe za posebne lastne stranke ali politične organizacije.

(Vir: Zadnik, Š., 1982: Zbirka zgodovinskih virov, str. 143. DZS. Ljubljana)

13. Slovenska partizanska vojska se je začela oblikovati poleti 1941 in je štela leta 1945 več kakor 30 000 borcev.

Pojasnite, kdaj je bila številčna rast največja.

Navedite, v kateri pokrajini je bila rast največja in zakaj.

A szlovén partizánhadserég 1941 nyarán kezdett megalakulni, 1945-ben már több mint 30 000 harccsal rendelkezőt.

Magyarázza meg, mikor volt a növekedés a legnagyobb.

Melyik tartományban volt a növekedés a legnagyobb? Miért?

(3 točke/pont)

Preglednica 1

**PRIMERJAVA MED VOJAŠKIMI ENOTAMI OF
IN PROTIREVOLUCIONARJEV**

	partizani	protirevolucionarji
december 1941	1200	–
poletje 1942	5300	400 v. s.* (nov. 4500)
poletje 1943	5600	6100 v. s., 200 četnikov
jesen 1943	20 000	3000 domobrancev
poletje 1944	30 000	17 000 dom., 500 četnikov
zima 1945	38 000	17 000 dom., 500 četnikov

vaške straže (MVAC)

(Vir: Dolenc, E., in Gabrič, A., 2002: Zgodovina 4, str. 155. DZS. Ljubljana)

14. Navedene dogodke razvrstite v pravilnem časovnem zaporedju od 1 (najstarejši dogodek) do 6 (najmlajši dogodek). Pri tem si pomagajte z naslednjimi datumi: 1941, 1942, 1943, februar 1944, april 1944 in 1945.

A felsorolt eseményeket tegye kronológiai sorrendbe 1-től 6-ig terjedő számokkal (kezdje a legkorábbival). Segítségül szolgáljanak a következő évszámok: 1941, 1942, 1943, 1944. február, 1944. április és 1945.

(3 točke/pont)

- _____ prihod partizanov v Trst / a partizánok Triesztbe érkeznek
- _____ nemška zasedba Ljubljanske pokrajine / a Ljubljanoi Tartomány német megszállása
- _____ prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta / a Szlovén Felszabadító Tanács első ülése
- _____ nacistični napad na Slovenijo / a nácik megtámadják Szlovéniát
- _____ nastanek prvih štirih slovenskih udarnih brigad / az első négy szlovén rohambrigád megalakulása
- _____ domobranska prisega v Ljubljani / a domobranok eskütétele Ljubljánában

15. Ob kapitulaciji Italije so partizanske enote obračunale z glavino slovenskih četnikov in pripadniki vaških straž (MVAC). Navedite kraja spopadov.

Olaszország kapitulációjakor a partizán egységek leszámoltak a szlovén csetnikek többségével és a faluőrség tagjaival (MVAC).

Nevezze meg az összecsapás két helyét.

(1 točka/pont)

Slika 5

(Vir: Dolenc, E., in Gabrič, A., 2002: Zgodovina 4, str. 152. DZS. Ljubljana)

SPOPAD S ČETNIKI
Összecsapás a csetnikekkel

SPOPAD S PRIPADNIKI VAŠKIH STRAŽ
Összecsapás a faluőrökkel

16. Oktobra 1943 je bil v Kočevju zbor odposlancev slovenskega naroda. Na njem so izvolili tudi slovensko delegacijo, ki se je udeležila drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu. Pojasnite, kaj pomeni kratica AVNOJ in kaj simbolizira grb s petimi plamenicami, ki so ga sprejeli na svojem drugem zasedanju.

Kateri pomembni sklep je sprejel AVNOJ na predlog slovenskega in hrvaškega vodstva?

1943 októberében tartották meg Kočevjében a szlovén nép küldötteinek találkozóját. Ezen megválasztották a JNAT jajcei második ülésére delegált szlovén küldöttséget.

Magyarázza meg, mi a JNAT rövidítés jelentése, és mit jelképez az ötcsillagos fátylós címer, amelyet a második gyűlésen fogadtak el.

Melyik fontos határozatot fogadta el a JNAT a szlovén és a horvát vezetőség javaslatára?

(3 točke/pont)

Slika 6

(Vir: Repe, B., 2005: Sodobna zgodovina, str. 158. Modrijan. Ljubljana)

17. Na pritisk Britancev sta se leta 1944 na otoku Visu sestala predstavnik jugoslovanske kraljeve vlade in predsednik začasne vlade nove komunistične oblasti (NKOJ). Zapišite priimka obeh predsednikov. Navedite en sklep njunega sestanka.

A britek nyomására 1944-ben Vis szigetén találkozott a jugoszláv királyi kormány képviselője és az új kommunista hatalom ideiglenes kormányának elnöke.

Írja le mindkét elnök vezetéknévét.

Nevezze meg tárgyalásuk egy határozatát.

(2 točki/pont)

18. Sestavni del upora je bila tudi kultura. Izražala se je v mnogih oblikah, od literarnih in likovnih do glasbenih in gledaliških.

Povežite kulturnike, ki so delovali med vojno, z njihovimi deli oziroma dejavnostjo tako, da na črto pred desnim stolpcem napišete ustrezno črko iz levega stolpca.

A felkelés része volt a kultúra is. Különböző formákban nyilvánult meg, az irodalomtól és a képzőművésztől egészen a zenéig és a színházig.

Kösse össze a háború ideje alatt alkotott művészek nevét és foglalkozását úgy, hogy a második oszlopban lévő vonalra beírja az első oszlop megfelelő betűjelét!

(2 točki/pont)

A Božidar Jakac	_____ pesnik / költő
B Karel Destovnik - Kajuh	_____ slikar / festő
C Marjan Kozina	_____ pisatelj / író
D Edvard Kocbek	_____ glasbenik / zenész

19. Vojna je tudi kulturnike in intelektualce prisilila, da so se opredelili za eno ali drugo stran. Po vojni je bilo popolnoma prezrto umetniško ustvarjanje tistih, ki so se ideološko, politično ali vojaško opredelili za protikomunistično stran in med vojno padli ali pa bili med žrtvami povojnih pobojev. Imenujte enega kulturnika protikomunistične strani.

A háború a művészeket és az értelmiségieket is arra készítette, hogy az egyik vagy a másik fél mellett döntsenek. A háború után teljes egészében elvetették azoknak a művészeknek az alkotásait, akik ideológiai, politikai, illetve katonai szempontból a kommunistaellenes oldalra álltak, akik a háborúban elesetek, vagy a háború utáni gyilkolások áldozatai voltak. Nevezzen meg egy művészt a kommunistaellenes oldalról.

(1 točka/pont)

20. Druga svetovna vojna je na slovenskih tleh zahtevala visok krvni davek, ki je bil v posameznih pokrajinah različen. Na to je vplivala uvedba različnih okupacijskih sistemov, pa tudi odpor, revolucija in revolucionarno nasilje, protirevolucija, kolaboracija, ponekod tudi oblike državljanske vojne in kot epilog še množični povojni poboji.

Obkrožite črko pred številom vseh žrtev druge svetovne vojne na slovenskih tleh.

A második világháború a szlovén térségben magas véráldozatot követelt, ez tartományonként eltérő volt. Erre a különböző megszállási rendszer bevezetése volt hatással, valamint az ellenállás, a forradalom és a forradalmi erőszak, az ellenforradalom, a kollaboráció, néhol a polgárháború formái és végül a háború utáni tömeges emberirtások.

Karikázza be a szlovén térség második világháborús áldozatainak számát.

(1 točka/pont)

- A Okoli 90 000 prebivalcev. / kb. 90 000 lakos
- B Okoli 200 000 prebivalcev. / kb. 200 000 lakos
- C Okoli 50 000 prebivalcev. / kb. 50 000 lakos

21. *A második világháború legelején Magyarország még nem lépett be a háborúba. Ki volt 1939 és 1941 között újra a miniszterelnök, valamint ki volt a kormányzó?*

Na začetku druge svetovne vojne Madžarska še ni vstopila v vojno.

Kdo je bil v letih 1939 in 1941 ponovno ministrski predsednik in kdo je bil regent?

(2 pont/točki)

Slika 7

(Vir: Salamon Konrád: Történelem a középiskolák 12. évfolyama számára, str. 98. Korona Kiadó Budapest, 2004.)

Slika 8

(Vir: http://centraleurope.radio.cz/pictures/osobnostiteki_pal.jpg-)

22. *Mi hátráltatta Magyarországot abban, hogy megtámadja Jugoszláviát? Mely események következtében foglalták aztán el Bácskát, Baranyát, a Muraközt és a Mura-vidéket?*

Kaj je oviralo Madžarsko, da ni napadla Jugoslavije? Kateri dogodki so potem pripomogli, da je zasedla Bačko, Baranjo, Medžimurje in Prekmurje?

(2 pont/točki)

23. *1941-ben a Délvidék is magyar fennhatóság alá került. Karikázza be a két helyes állítás előtti betűjelet.*

Del Vojvodine je prišel leta 1941 pod madžarsko oblast. Obkrožite črki pred pravilnima odgovoroma.

- A *A Délvidéket a románok segítségével foglalták el a magyarok.*
Madžari so del Vojvodine zasedli s pomočjo Romunov.
- B *A magyar csendőrség razzia címen kezdte meg az akcióját.*
Madžarski orožniki so z imenom racija začeli svoje akcije.
- C *A Délvidéken nagy örömmel fogadták az új magyar fennhatóságot.*
V zasedenem delu Vojvodine so z velikim veseljem sprejeli novo madžarsko nadoblast.
- D *Bajcsy-Zsilinszky Endre lépett fel a parlamentben a délvidéki támadások ellen.*
Proti napadom v Vojvodini je v parlamentu nastopil Bajcsy-Zsilinszky Endre.

(2 pont/točki)

24. *Magyarázza meg, mi váltotta ki a magyarok körében a Szovjetunió elleni hadbalépést?*

Pojasnite, kaj je pri Madžarih izzvalo napad na Sovjetsko zvezo.

(2 pont/točki)

25. *A magyar egységek 1941-től a szovjet fronton is harcoltak.*

Röviden magyarázza meg, mi jellemzi az 1942-ben és 1943-ban történt eseményeket ezen a harctéren (ki vezette a magyar egységeket, hol harcoltak, milyen következményekkel jártak a harcok).

Madžarske enote so se od jeseni leta 1941 bojevale tudi na sovjetski fronti.

Na kratko razložite, kaj je značilno za dogodke na tem bojišču v letih 1942 in 1943 (kdo je vodil madžarske enote, kje so se bojevali, kakšne so bile posledice bojev).

(3 pont/točke)

Prazna stran
Üres oldal

Prazna stran
Üres oldal